

Uzavření dohody o návrhu reformy ochrany údajů v EU posílí jednotný digitální trh

Brusel 15. prosince 2015

Evropská komise v roce 2012 předložila svůj návrh reformy ochrany údajů v EU, aby přizpůsobila evropské předpisy požadavkům digitálního věku (IP/12/46).

Evropská komise v roce 2012 předložila svůj návrh reformy ochrany údajů v EU, aby přizpůsobila evropské předpisy požadavkům digitálního věku ([IP/12/46](#)). Dnes bylo konečně během závěrečných jednání (tzv. „trialogu“) s Evropským parlamentem a Radou dosaženo dohody.

Více než 90 % Evropanů si přeje, aby byla v celé EU zaručena stejná práva na ochranu údajů, bez ohledu na to, kde se zpracovávají. To se brzy stane skutečností. Reformní balíček nahradí pestrou paletu pravidel ochrany údajů, která v současné době uplatňují jednotlivé členské státy.

Andrus **Ansip**, místopředseda Komise pro jednotný digitální trh, k tomu řekl: *„Dnešní dohoda je významným krokem k dokončení jednotného digitálního trhu. Odstraňuje překážky a otevírá nové příležitosti. Digitální budoucnost Evropy lze vystavět jedině na důvěře. Díky pevným společným normám ochrany údajů budou mít lidé jistotu, že mají své osobní informace ve vlastních rukou. Budou tak moci využívat všechny výhody jednotného digitálního trhu. Na ochranu soukromí a osobních údajů bychom se ale neměli dívat jako na něco, co brzdí hospodářskou činnost. Ve skutečnosti představují podstatnou konkurenční výhodu. Dnešní dohoda stanoví pevný základ, na němž může Evropa rozvíjet inovativní digitální služby. Naším dalším úkolem je nyní odstranit bezdůvodné překážky, které omezují přeshraniční toky dat. Patří mezi ně například místní postupy a někdy i vnitrostátní právní předpisy, které omezují uchovávání a zpracování některých údajů mimo území příslušného státu. Měli bychom se tedy posunout kupředu a vytvořit v EU otevřenou a prosperující ekonomiku založenou na datech, jež bude vycházet z těch nejprísnejších norem ochrany údajů a odstraní bezdůvodné překážky.“*

Komisařka pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů Věra **Jourová** dodává: *„Dnes plníme slib Junckerovy komise, která se zavázala dokončit reformu ochrany údajů ještě v letošním roce. Tato nová celoevropská pravidla jsou dobrá jak pro občany, tak pro podniky. Reforma jim přináší jasná pravidla uzpůsobená digitální éře, která poskytují silnou ochranu a zároveň vytvářejí příležitosti a podporují inovace na jednotném evropském digitálním trhu. Díky harmonizovaným pravidlům o ochraně údajů orgány činnými v trestním řízení pak budou moci členské státy snáze a na základě vzájemné důvěry spolupracovat při prosazování práva, což přispěje k provádění Evropského programu pro bezpečnost.“*

Reforma využívá dva hlavní nástroje:

- **Obecné nařízení o ochraně údajů** lidem umožní lépe kontrolovat vlastní osobní údaje. Modernizovaná a jednotná pravidla současně umožní podnikům co nejvíce využít příležitosti, které nabízí jednotný digitální trh, a to díky omezení administrativních nákladů a posílením důvěry spotřebitelů.
- **Směrnice o ochraně údajů** orgány činnými v trestním řízení zaručí, aby údaje obětí, svědků a osob podezřelých ze spáchání trestného činu byly během trestního stíhání nebo prosazování práva patřičně chráněny. Lépe harmonizované právní předpisy zároveň usnadní přeshraniční spolupráci mezi policií a státními zástupci, a napomůžou tak k účinnějšímu boji proti trestné činnosti a terorismu v celé Evropě.

Základní právo občanů

Reforma umožní, aby měli občané své osobní údaje opět pevně pod kontrolou. V nedávném průzkumu Eurobarometr dvě třetiny (67 %) Evropanů vyjádřily znepokojení nad tím, že nemají plně pod kontrolou informace, které poskytují on-line. Sedm z deseti Evropanů má obavy z toho, jak mohou společnosti poskytnuté informace případně využít. Díky reformě ochrany údajů bude posíleno právo na jejich ochranu, tedy jedno ze základních práv EU, a lidé budou moci své osobní údaje poskytovat s důvěrou.

Nová pravidla tyto obavy občanů řeší posílením stávajících práv a tím, že jednotlivcům poskytují větší kontrolu nad vlastními osobními údaji. Mezi tato nová pravidla patří zejména:

- **Snazší přístup k vlastním osobním údajům:** jednotlivci budou mít více informací o tom, jak jsou jejich údaje zpracovány, a tyto informace budou dostupné v jasné a srozumitelné podobě,
- **Právo na přenositelnost údajů:** bude snazší převádět vaše osobní údaje mezi poskytovateli služeb,
- **Jasněji vymezené „právo být zapomenut“:** pokud si nepřejete, aby byly vaše údaje dále zpracovávány, a pokud neexistuje žádný právní základ pro jejich uchování, budou tyto údaje vymazány,
- **Právo být informován o zneužití vlastních osobních údajů:** například společnosti a organizace musí co nejdříve informovat vnitrostátní orgán dohledu o závažném narušení ochrany údajů, aby mohli uživatelé přijmout vhodná opatření.

Jasná moderní pravidla pro podniky

V dnešním digitálním hospodářství získaly osobní údaje ohromný hospodářský význam, zejména v oblasti dat velkého objemu. Sjednocením evropských pravidel ochrany údajů vytvářejí zákonodárci obchodní příležitosti a podporují inovace.

- **Jeden kontinent, jeden zákon:** nařízení uvádí do praxe jediný soubor pravidel, díky němuž bude podnikání v EU pro společnosti snazší a levnější.
- **Jedno kontaktní místo („one-stop-shop“):** podniky budou jednat s jediným kontrolním orgánem. Odhaduje se, že toto opatření ušetří 2,3 miliardy eur ročně.
- **Na evropské půdě evropská pravidla:** společnosti usazené mimo EU budou muset při poskytování služeb v EU uplatňovat stejná pravidla.
- **Přístup založený na rizicích:** uvedená pravidla pomohou odstranit obtížně splnitelné a uniformně uplatňované povinnosti a spíše je upraví podle konkrétních rizik.
- **Pravidla otevřená inovacím:** díky nařízení bude například zajištěno, aby byly záruky ochrany údajů součástí produktů a služeb již od prvních fází jejich vývoje (ochrana údajů již od návrhu). Budou podporovány techniky zachovávající soukromí, jako je pseudonymizace, díky nimž bude možné využívat přínosů inovací v oblasti dat velkého objemu a zároveň chránit soukromí.

Výhody pro velké i malé

Reforma ochrany údajů podnítl hospodářský růst tím, že sníží výdaje a administrativní náklady evropských podniků, zejména pak těch malých a středních. Reforma ochrany údajů v EU pomůže malým a středním podnikům vstoupit na nové trhy. V rámci nových pravidel budou tyto podniky využívat čtyř různých omezení administrativních nákladů:

- **Již žádná oznámení:** oznámení zasílaná orgánům dozoru představují formalitu, která podniky každoročně přijde na 130 milionů eur. Právě přijatá reforma oznámení zcela ruší.
- **Každá koruna dobrá:** pokud jsou požadavky na přístup k údajům zjevně nepodložené nebo přemrštěné, malé a střední podniky si budou moci za zpřístupnění údajů účtovat poplatek.
- **Inspektoři ochrany údajů:** pokud není jejich hlavní obchodní činností zpracování údajů, nebude se na malé a střední podniky vztahovat povinnost jmenovat inspektora ochrany údajů.
- **Posouzení dopadů:** malé a střední podniky nebudou muset provádět posouzení dopadů, pokud neexistuje vysoké riziko.

Ochrana osobních údajů v oblasti prosazování práva

- Lepší spolupráce donucovacích orgánů

S novou směrnicí o ochraně osobních údajů orgány činnými v trestním řízení si budou moci donucovací orgány v členských státech EU účinněji a účelněji vyměňovat informace potřebné k vyšetřování, což povede ke zlepšení spolupráce při boji proti terorismu a jiné závažné trestné činnosti v Evropě.

Uvedená nová směrnice zohledňuje specifické potřeby donucovacích orgánů, respektuje odlišné právní tradice členských států a je zcela v souladu s Listinou základních práv.

- Lepší ochrana údajů občanů

Bude zajištěna lepší ochrana osobních údajů občanů, které jsou zpracovávány za libovolným účelem souvisejícím s prosazováním práva, včetně prevence trestné činnosti. Ochrana se bude týkat všech – ať už jde o oběti, pachatele nebo svědky. Veškeré zpracování údajů v Unii související s prosazováním práva musí být v souladu se zásadami nezbytnosti, přiměřenosti a legality a musí obsahovat záruky pro jednotlivce. Dohled zajišťují nezávislé vnitrostátní orgány pro ochranu údajů. Musí být rovněž zaručeny soudní opravné prostředky.

Směrnice o ochraně osobních údajů orgány činnými v trestním řízení obsahuje jasná pravidla pro

případy, kdy donucovací orgány předávají osobní údaje mimo EU, čímž se zajistí, že nebude ohrožena úroveň ochrany jednotlivců zaručená v EU.

Další kroky

V návaznosti na politickou dohodu dosaženou v rámci triologu budou konečné texty oficiálně přijaty Evropským parlamentem a Radou začátkem roku 2016. Nová pravidla vstoupí v platnost o dva roky později.

Aby se zajistilo jejich jednotné uplatňování, bude Komise úzce spolupracovat s orgány pro ochranu údajů v jednotlivých členských státech. Během dvouletého přechodného období bude Komise informovat občany o jejich právech a společností o jejich povinnostech.

Orgány pro ochranu údajů v budoucnu posílí svou vzájemnou spolupráci, zejména prostřednictvím mechanismu jediného kontaktního místa pro řešení přeshraničních případů ochrany údajů.

Souvislosti

Balíček předpisů týkajících se ochrany údajů je klíčovou podmínkou pro dokončení [jednotného digitálního trhu](#) a provedení [Evropského programu pro bezpečnost](#).

Reformní balíček předpisů týkajících se ochrany údajů, který navrhla Evropská komise v lednu 2012 (viz [IP/12/46](#)), obsahuje všeobecné nařízení o ochraně osobních údajů a směrnici o ochraně osobních údajů orgány činnými v trestním řízení. Balíček aktualizuje a nahrazuje stávající pravidla ochrany údajů, která vycházejí ze směrnice o ochraně údajů z roku 1995 a z rámcového rozhodnutí pro orgány činné v trestním řízení z roku 2008.

Bližší informace

[Reforma ochrany údajů v EU](#)

IP/15/6321

Kontaktní osoby:

[Christian WIGAND](#) (+ 32 2 296 22 53)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Pro veřejnost: služba [Europe Direct](#) , tel [00 800 67 89 10 11](#) nebo [e-mail](#)